

МЕТОДИ АНАЛІЗУ ТА ПЛАНУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітня програма	Економічна аналітика
Статус дисципліни	Вибіркова
Форма навчання	Заочна
Рік підготовки, семестр	1-й курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	5 кредитів ЄКТС/ 150 годин (лекції – 8 год., практичні: 8 год., СРС: 134 год.)
Семестровий контроль/ контрольні заходи	екзамен, модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи
Розклад занять	Згідно розкладу: http://roz.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: Обелець Тетяна Володимирівна доцент кафедри економічної кібернетики, кандидат економічних наук контактні дані: робочий кабінет (сайт): Посилання на робочий кабінет на сайті кафедри http://ecosyber.fmm.kpi.ua e-mail: obelectv@ukr.net Telegram: 0661784099 Практичні заняття: Обелець Тетяна Володимирівна доцент кафедри економічної кібернетики, кандидат економічних наук, контактні дані: робочий кабінет (сайт): Посилання на робочий кабінет на сайті кафедри e-mail: obelectv@ukr.net Telegram: 0661784099
Розміщення курсу	Платформа дистанційного навчання «Сікорський»: https://classroom.google.com/c/NzEzMDM2NzIyNjQz?hl АС «Електронний Кампус» https://campus.kpi.ua Електронний архів наукових та освітніх матеріалів КПІ ім. Ігоря Сікорського (ELAKPI): https://ela.kpi.ua/handle/123456789/68559

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Знання дисципліни дає можливість розкрити рівень усвідомлення дії об'єктивних економічних законів, а також відповідності прийнятих рішень цим законам. Також надає можливість обґрунтувати розвиток економічної системи держави, як єдиного цілого на основі пізнання дії об'єктивних економічних законів і дотримання їх вимог при організації виробництва, розподілу, обміну і споживання національного продукту. Кожна держава опиняється перед необхідністю формування і оптимізації методики та методології національної економіки.

Метою дисципліни є полягає у формуванні знань про закономірності становлення, функціонування та розвитку національної економіки як динамічної системи та підсистеми світового господарства з позицій виділення загальних тенденцій еволюції економічних систем та особливостей вітчизняної практики господарювання.

Предметом дисципліни є принципи і методи управління національною економікою та її розвитком, а також сукупність ресурсних, економічних, інституціональних та соціальних чинників, що визначають відмітні ознаки національної економіки та її специфіку функціонування.

Дискусія, робота в малих групах

Викладання навчальної дисципліни зорієнтоване на формування та підсилення у здобувачів ряду компетентностей та результатів навчання:

Програма дисципліни спрямована на розвиток **компетентностей**, зокрема:

- збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки;
- здатність оцінювати господарську систему та передумови становлення і розвитку національної економіки;
- здатність окреслювати принципи і фактори функціонування, структурні елементи національної економіки;
- здатність планувати процеси та явища у національній економіці.

Завдання курсу реалізуються через досягнення таких **результатів навчання**:

- формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем;
- збирати, обробляти та аналізувати статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, необхідні для вирішення комплексних економічних завдань;
- проводити аналіз сучасного та перспективного стану розвитку національної економіки;
- визначати роль окремих інструментів та механізмів в регулюванні економічного розвитку;
- застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

М'які навички (Soft skills): навички критичного мислення; вміння працювати з інформацією; навички саморозвитку; аналітичного бачення.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни

Пререквізити: загальні знання з економічної теорії, базові знання з економіки сталого розвитку, стратегування економічного розвитку, економічної діагностики та консалтингу.

Постреквізити: у подальшому дисципліна буде корисною для опановування освітніх компонент «Практика» і «Виконання магістерської дисертації».

3. Зміст навчальної дисципліни

Перелік тем навчальної дисципліни:

Тема 1. Національна економіка: сутність, ознаки, типи та моделі

Тема 2. Економічний потенціал національної економіки

Тема 3. Економічне зростання та розвиток національної економіки

Тема 4. Регулювання національної економіки

Тема 5. Прогнозування динаміки розвитку та програмування національної економіки

Тема 6. Методи та моделі прогнозування розвитку національної економіки

Тема 7. Роль та напрями аналізу національної економіки

Тема 8. Методологія аналізу національної економіки

Тема 9. Аналіз розвитку галузі як економічної системи

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література

1. Благун І.С., Кічор В.П., Селюченко Н.Є. Економічне прогнозування: теоретичні та прикладні аспекти: підручник / за ред. В.П.Кічора. Львів: Растр-7, 2020. 290 с.
2. Лісовий А. В. Стратегічний аналіз: навчальний посібник. Ірпінь : УДФСУ, 2021. 234 с.
3. Національна економіка: навчальний посібник (у рисунках, схемах і таблицях) / О.І. Котикова, О.А. Горобченко, Т.Г. Олійник, І.Г. Крилова, І.О. Мельник, О.А. Купчишина. Миколаїв : Іліон, 2020. 196 с.
4. Національна економіка: опорний конспект лекцій / Укладачі: Зарецька Л. М., Кулініч О.А. Харків: ХДУХТ, 2021. 132 с. URL: https://repo.btu.kharkov.ua/bitstream/123456789/11482/1/oporn_konsp_lekts_nats_ekonomika_2021.pdf
5. Обелець Т.В. Методи аналізу та планування національної економіки. Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня магістра за освітньою програмою «Економічна аналітика» спеціальності 051 Економіка / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад.: Т. В. Обелець. Електронні текстові дані (1 файл: 1,55 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 66 с. URL: <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/68559>

Додаткова література

1. Ковтун О. І. Державне регулювання економіки : навчальний посібник / О.І. Ковтун. Львів : "Новий Світ-2000", 2020. 428 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000618201&local_base=KPI01
2. Корогодова О. О. Державне регулювання економіки [Електронний ресурс] : навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра денної форми навчання за освітньою програмою Міжнародна економіка спеціальності 051 Економіка, галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки / Корогодова О. О., Глущенко Я. І., Черненко Н. О. ; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 67 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/48660/1/Korohodova_Hlushchenko.pdf
3. Макаренко М. І. Макроекономіка [Електронний ресурс] : підручник / М. І. Макаренко, Т. О. Семененко, Ю. М. Петрушенко. 2-ге вид., перероб. Суми : СумДУ, 2021. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/86041/3/Makarenko.pdf>
4. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник у 2 кн. / за ред. С.М. Панчишина, П.І. Островерха. 4-те видання, виправлене та доповнене. Л. : Априорі, Кн. 1: Вступ до макроекономіки. Макроекономіка. 2020. 648 с.
5. Мікроекономіка: навчальний посібник. Укл. С.В. Бойда. Чернівці: Чернівець. нац. унів.-т., 2021. 176 с. URL: <http://surl.li/cunoc>
6. Світова економіка : навчальний посібник = World Economics : training manual / В.М. Фомішина, Н.М. Антофій, В.Г. Грановська, В.М. Крикунова [та 9 інших]. Одеса : Олді-Плюс, 2021. 611 с. URL: https://opac.kpi.ua/F/?func=direct&doc_number=000634488&local_base=KPI01

7. Zhu, Yinchu & Timmermann, Allan (2022). Conditional rotation between forecasting models, Journal of Econometrics, Elsevier, P.329/

Інформаційні ресурси

1. Інформаційно-пошукова система законодавчих і нормативних документів України офіційний вебсайт. URL: <http://www.rada.gov.ua>;
2. Національного Інституту стратегічних досліджень. офіційний вебсайт. URL: <http://www.niss.gov.ua> ;
3. Державна служба статистики України: офіційний: вебсайт. URL: www.ukrstat.gov.ua ;
4. Україна ділова офіційний вебсайт. URL: <http://www.inf.kiev.ua>
5. Електронний формат наукових журналів офіційний вебсайт. URL: <http://www.search.global.epnet.com>;
6. Ю-контрол: вебсайт. URL: <https://youcontrol.com.ua/>.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання:

Методи організації навчання: лекції; практичні заняття; консультації; самостійна робота.

Загальні методи навчання: метод проблемного викладу, метод проблемно-пошукового викладення, практико-орієнтоване навчання.

Спеціальні методи навчання: розрахунково-аналітичні завдання, метод аналізу конкретних ситуацій; командна робота, семінари-дискусії.

Елементи і прийоми: презентації; навчання через аргументацію.

Метод дистанційного навчання – для інтерактивної взаємодії здобувачів та викладачів в синхронному (Zoom) та асинхронному (Google Workspace) режимі.

Форми та методи оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання розрахунково-аналітичних завдань, модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи.

Семестровий контроль: екзамен.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 8 годин лекційних (Л) та 8 годин практичних занять (П), модульну контрольну роботу, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи.

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Розподіл годин			Назви розділів, тем	Зміст занять та самостійної роботи здобувачів	Контрольні заходи
Л	П	СР			
1	2	3	4	5	6
1	1	15	Тема 1. <i>Національна економіка: сутність, ознаки, типи та моделі</i>	Л. Поняття національної економіки як результату економічної діяльності. Предмет і метод науки «національна економіка» та її співвідношення з іншими економічними науками. СР. <i>Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань</i>	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.

				П. Вступ. Основні вимоги в ході вивчення дисципліни, система оцінки успішності студентів, проведення аудиторних занять. Методи побудови моделей національної економіки. Основні та специфічні методи проведення наукових досліджень в національній економіці. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	
1	1	8	Тема 2. <i>Економічний потенціал національної економіки</i>	Л. Характеристика складових елементів економічного потенціалу. Галузева структура господарства як об'єкт економічного потенціалу. Зовнішньоекономічний потенціал.	
1	1	8	Тема 3. <i>Економічне зростання та розвиток національної економіки</i>	Л. Сутність, теорії та моделі економічного зростання національної економіки. Фактори та джерела економічного зростання. П. Аналіз показників, які характеризують сталість розвитку. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
0	0	14	Тема 4. <i>Регулювання національної економіки</i>	СР. Теоретичні основи державного регулювання економіки. Недоліки ринкового саморегулювання. Основні функції держави. Напрями та форми впливу держави на економічні процеси. СР. Аналіз моделей державного регулювання економіки. Навчальні завдання виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань.	
1	1	8	Тема 5. <i>Прогнозування динаміки розвитку та програмування національної економіки</i>	Л. Сутність та основні принципи соціально-економічного прогнозування. Суть державного програмування, види програм. П. Аналіз видів державних програм. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	Опитування, оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
1	1	8	Тема 6. <i>Методи та моделі прогнозування розвитку національної економіки</i>	Л. Методи та моделі прогнозування. Макроекономічне планування в системі державного регулювання економіки. П. Основні характеристики методів прогнозування. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань	

1	1	8	Тема 7. <i>Роль та напрями аналізу національної економіки</i>	Л. Роль та напрями аналізу національної економіки. Необхідність, завдання та особливості аналізу національної економіки.	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
				П. Комплексний аналіз макроекономічних ринків. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. <i>Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань</i>	
1	1	8	Тема 8. <i>Методологія аналізу національної економіки</i>	Л. Методологія аналізу національної економіки. Методи вивчення макроекономічних явищ і процесів.	
				П. Аналіз ключових груп проблем, що визначають рівень розвитку національної економіки. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. <i>Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань</i>	
1	1	12	Тема 9. <i>Аналіз розвитку галузі як економічної системи</i>	Л. Дослідження та аналіз галузей національного господарства.	Оцінювання виконання розрахунково-аналітичних завдань.
				П17. Методика та показники аналізу ефективності промислового виробництва. Навчальні завдання: виконання розрахунково-аналітичних завдань. СР. <i>Опрацювання теми та закріплення практичних навичок з виконаних завдань</i>	
0	0	15	Модульна контрольна робота (виконується за методикою домашньої контрольної роботи)	СР: підготовка навчальних завдань модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи	Оцінювання завдання з модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи
		30	Екзамен	СР: підготовка до письмового екзамену	Виконання екзаменаційного завдання
8	8	134			

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Навчальним планом передбачено 134 години самостійної роботи студента (СРС). На самостійну роботу виносяться: підготовка до аудиторних занять, до виконання модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи, підготовка до складання семестрового контролю.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	89	Опрацювання окремих тем дисципліни

	15	Тема 1. Національна економіка: сутність, ознаки, типи та моделі <i>Опрацювання питань:</i> Основні етапи розвитку національної економіки України. Особливості та ключові завдання сучасного етапу розвитку української національної економіки. Основні показники рівня розвитку національної економік. Основні типи та моделі національних економічних систем.
	8	Тема 2. Економічний потенціал національної економіки <i>Опрацювання питань:</i> Характеристика складових елементів економічного потенціалу. Галузева структура господарства як об'єкт економічного потенціалу. Зовнішньоекономічний потенціал.
	8	Тема 3. Економічне зростання та розвиток національної економіки <i>Опрацювання питання:</i> Стратегічні моделі економічного розвитку країн з транзитивною економікою. Інституційні зміни: загальна характеристика. Законодавча база як чинник розвитку Приватизація як чинник розвитку економіки України.
	14	Тема 4. Регулювання національної економіки <i>Опрацювання питань:</i> Сутність, цілі та принципи державного регулювання економіки. Суб'єкти та об'єкти державного регулювання економіки. Методи державного регулювання економіки. Органи державного регулювання економіки.
	8	Тема 5. Прогнозування динаміки розвитку та програмування національної економіки <i>Опрацювання питання:</i> Порядок розроблення та виконання державних цільових програм. Сутність та основні принципи соціально-економічного прогнозування.
	8	Тема 6. Методи та моделі прогнозування розвитку національної економіки <i>Опрацювання питання:</i> Система макроекономічних показників та їх застосування в регулюванні економіки.
	8	Тема 7. Роль та напрями аналізу національної економіки <i>Опрацювання питань:</i> Роль та напрями аналізу національної економіки. Необхідність, завдання та особливості аналізу національної економіки. Аналіз національної економіки.
	8	Тема 8. Методологія аналізу національної економіки <i>Опрацювання питання:</i> Сучасний інструментарій аналізу національної економіки. Методи вивчення макроекономічних явищ і процесів.
	12	Тема 9. Аналіз розвитку галузі як економічної системи <i>Опрацювання питань:</i> Сучасний стан і розвиток галузей промисловості. Аналіз негативних явищ у розвитку і розміщенні промислових виробництв, оцінки технічного рівня і економічної ефективності.
2	15	Підготовка модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи.
3	30	Підготовка до складання семестрового контролю у формі екзамену
Разом	134	

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Правила відвідування занять. Відвідування занять є вільним, бали за присутність на лекція та практичних заняттях не додаються, штрафні бали не передбачаються. Втім, вагома частина рейтингу формується через активну участь у заходах на практичних заняттях. Варто дотримуватись розкладу занять, при запізненні більше ніж на 15 хв., долучатись до другої частини заняття (після перерви).

Дистанційний режим навчання. У разі запровадження обмежень на відвідування університету, пов'язаних з введенням карантину або режиму воєнного стану в державі, освітній процес здійснюється у дистанційному режимі відповідно до Положення про дистанційне навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/188>), Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі (<https://osvita.kpi.ua/node/148>). У режимі дистанційного

навчання заняття відбуваються у вигляді онлайн-конференції на платформі Zoom. Посилання на конференцію видається на початку семестру і розміщується в АС «Електронний кампус». З метою забезпечення якісної підготовки здобувачів, дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформа дистанційного навчання «Сікорський» (З метою забезпечення якісної підготовки здобувачів, дистанційний курс дисципліни розміщено на Платформа дистанційного навчання «Сікорський» (<https://classroom.google.com/c/NzEzMDM2NzlyNjQz?hl>). Результати оцінювання висвітлюють у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Правила поведінки на заняттях. На заняттях слід дотримуватись норм етичної поведінки визначених у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>). На території університету здобувачі мають поводити себе відповідно до Правил внутрішнього розпорядку (<https://kpi.ua/admin-rule>). В аудиторіях на лекційних та практичних заняттях, а також під час проведення занять у формі відеоконференції, користуватись мобільним телефоном потрібно у беззвучному режимі і тільки для пошуку необхідної для виконання завдань інформації, у т.ч. в інтернеті. Під час дистанційного режиму навчання слід використовувати інформацію розміщену на Платформі дистанційного навчання «Сікорський» / Електронний кампус. Активність, опрацювання та підготовка аналітичних матеріалів за результатами опрацювання лекційного матеріалу, аналітичних доповідей та навчально-дослідних завдань.

Позааудиторні заняття та залучення професіоналів-практиків. Під час вивчення дисципліни можливі позааудиторні заняття, що включають відвідування науково-практичних заходів, лекторів, тренінгів в межах тематики дисципліни. Для опанування і поглиблення практичних навичок для спільного проведення занять можуть бути запрошені професіонали-практики (стейкхолдери).

Визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті. Порядок визнання таких результатів регламентується Положенням про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/179>). Можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання.

У разі проходження здобувачем онлайн курсу чи іншого елементу неформальної освіти за наведеною у розділі «Додаткова інформація з дисципліни» здобувачеві/здобувачці можуть бути зараховані окремі змістовні модулі або теми дисципліни. В такому разі здобувач звільняється від виконання відповідних завдань, отримуючи за них максимальний бал відповідно до рейтингової системи оцінювання. У разі навчання на неформальній освіті за самостійного її обрання проходиться процедура валідації, що передбачає подання здобувачем заяви на ім'я декана, декларації підтверджувальних документів. Рішення про визнання чи не визнання приймається комісією у складі завідувача кафедри, викладача, гаранта освітньо-професійної програми.

Правила призначення заохочувальних та штрафних балів. Заохочувальні бали можуть бути отримані за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт, додаткове проходження онлайн курсів з поглибленим вивченням окремих тем курсу (без визнання як результати навчання, що набути у неформальній/інформальній освіті), наукові публікації. Штрафні бали не нараховуються. Заохочувальні бали не входять до основної шкали РСО, а їх сума не може перевищувати 10% рейтингової шкали для РСО-2.

Політика оцінювання контрольних заходів. Оцінювання контрольних заходів здійснюється згідно з Положенням про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/37>), Положення про поточний, календарний та семестровий контролі результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає не менше 60% від балів, визначених для цього контрольного заходу, а негативний результат оцінюється в 0 балів.

Поточний контроль проводиться як оцінювання результатів навчання здобувачів на основі поопераційного контролю та накопичення рейтингових балів за виконання завдань у процесі навчання відповідно до РСО.

Семестровий контроль проводиться у формі екзамену за РСО-2 (другого типу), що передбачає оцінювання виконаних завдань впродовж семестру (стартова складова) та оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача під час проведення семестрового контролю на екзамені (підсумкова складова). Результати оцінювання висвітлюються у АС «Електронний кампус» на особистій сторінці здобувача (<https://ecampus.kpi.ua>).

Перелік матеріалів, якими дозволено користуватися під час екзамену: допоміжні матеріали, стаціонарний калькулятор.

Політика дедлайнів та перескладань. Формування семестрового рейтингу студента ґрунтується на своєчасному виконанні навчальних завдань, модульної контрольної роботи, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи. Невиконання завдань, а також порушення термінів їх виконання з неповажних причин не надасть можливості набрати відповідні бали рейтингу. Порядок ліквідації академічної заборгованості та перескладання семестрового контролю регулюється Положенням про поточний, календарний та семестровий контроль результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/32>). Здобувач, у якого за результатами семестрового контролю виникла академічна заборгованість, має право її ліквідувати відповідно до Положення про надання додаткових освітніх послуг здобувачам вищої освіти в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/177>).

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. У випадку не згоди здобувача з оцінкою за результатами контрольного заходу, він має право подати апеляцію у день оголошення результатів відповідного контролю на ім'я декана факультету за процедурою визначеною Положенням про апеляції в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/index.php/node/182>).

Політика щодо академічної доброчесності. Необхідним під час виконання завдань з дисципліни є дотримання політики та принципів академічної доброчесності (<https://kpi.ua/academic-integrity>), які, у тому числі викладено у Кодексі честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (<https://kpi.ua/code>), Положенні про систему запобігання академічному плагіату в КПІ ім. Ігоря Сікорського (<https://osvita.kpi.ua/node/47>). У разі виявлення дублювання робіт, плагіату роботи отримують нульовий рейтинг. У разі виявлення не належних посилань за результатами перевірки на наявність запозичень, індивідуальні завдання не оцінюються і повертаються здобувачу на доопрацювання.

Політика використання штучного інтелекту. Використання штучного інтелекту регламентується «Політикою використання штучного інтелекту для академічної діяльності в КПІ ім. Ігоря Сікорського» (<https://osvita.kpi.ua/node/1225>). Усі завдання, як під час виконання навчальних завдань з дисципліни, мають бути результатом власної оригінальної роботи здобувача. Використання ШІ для автоматичної генерації відповідей без подальшого їх аналізу та доопрацювання заборонено. Здобувачам не рекомендується покладатися на ШІ як на єдине джерело інформації. Важливо перевіряти та аналізувати отримані дані з інших авторитетних джерел. Усі випадки використання ШІ для виконання завдань мають бути чітко вказані та задокументовані. Це стосується як використання текстових генераторів, так і інших інструментів ШІ. Використання ШІ має відповідати принципам академічної доброчесності. Недотримання цього положення розглядатиметься як порушення академічної етики.

7. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (РСО)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (РСО-2) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Розмір стартової складової дорівнює 50 балів, екзаменаційної

складової – 50 балів. Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів. Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60% від його рейтингового балу.

8.1. Поточний контроль (тах 50 балів)

Рейтинг з кредитного модуля складається з балів, що він отримує за:

Стартові бали (тах 50 балів):

- виконання розрахунково-аналітичних завдань;
- модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи.

8.1.1. Розв'язання розрахунково-аналітичних завдань (5 завдань – тах 10 балів).

Розрахунок за одне завдання:

- 2 бали – якісно виконане завдання, результати обґрунтовані і доведені;
- 1 бал – завдання виконано з неточностями, або частково, що має вплив на результат;
- 0 балів – завдання не виконане

8.1.3. Модульна контрольна робота, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи (тах 40 балів)

Включає: 1) теоретичні питання 2) аналітичне завдання

40-38 балів	–	Теоретичні питання: Викладено всебічно, безпомилково і логічно. Відповідь демонструє глибоке розуміння матеріалу, повне розкриття теми, з використанням доречних прикладів і аргументів. Аналітичне завдання: Виконано правильно, результати ретельно обґрунтовані, аналіз проведено на високому рівні з використанням належних методів, висновки логічні та послідовні.
37-23 бали	–	Теоретичні питання: Викладено безпомилково і достатньо повно, але можуть бути певні аспекти, які розкриті менш глибоко або з меншою деталізацією. Відсутні ознаки плагіату, структура відповіді логічна. Аналітичне завдання: Виконано з незначними помилками, які не суттєво впливають на загальні результати. Логіка аналізу витримана, але можливі невеликі неточності у висновках чи обґрунтуваннях.
22-18 балів	–	Теоретичні питання: Викладено не повністю, основні аспекти розкриті, але з певними неточностями або недостатньою структурованістю. Відповідь може містити поверхневий аналіз. Аналітичне завдання: Виконано з помилками, які впливають на результат. Обґрунтування результатів є недостатнім, можливі логічні прогалини, що знижують якість аналізу.
17-14 балів	–	Теоретичні питання: Викладено неповно або з суттєвими помилками, основні аспекти не розкриті. Можливе недотримання логіки у відповіді або наявність незначних ознак плагіату. Аналітичне завдання: Виконано з суттєвими недоліками, які впливають на правильність висновків. Обґрунтування недостатнє або відсутнє, аналіз поверхневий або некоректний.
0 балів	–	Завдання контрольної роботи не виконані, або виконані неправильно

8.2. Семестровий контроль (письмовий екзамен) (тах 50 балів)

Розрахунок балів за виконання завдань екзаменаційного білету:

- теоретичні питання (1 питання) мають на меті виявити рівень знання матеріалу в цілому, за кожне питання:
 - 10 балів – відповідь на питання викладено правильно, всебічно, безпомилково і логічно;
 - 9 балів – відповідь на питання викладено не достатньо повно, проте основні аспекти розкрито;
 - 7-8 балів – відповідь не розкриває ключових елементів у викладі, здебільшого ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу;
 - 6 балів – відповідь частково розкриває питання, здебільшого ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу;
 - 0 балів – не має відповіді.
- тестові завдання (10 завдань) демонструють глибину знань про теоретичні засади дисципліни, належать до тестів закритої форми, мають декілька запропонованих відповідей, з яких обирається одна правильна, за кожне тестове завдання:
 - 1 бали – відповідь вірна;
 - 0 балів – відповідь не вірна

- аналітичні завдання. Передбачає виконання 2 завдань, за кожне завдання:
 - 15 балів – відповідь на питання викладено правильно, всебічно, безпомилково і логічно;
 - 13-14 балів – відповідь на питання викладено не достатньо повно, проте основні аспекти розкрито;
 - 11-12 балів – відповідь не розкриває ключових елементів у викладі, здебільшого ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу;
 - 9-10 балів – відповідь частково розкриває питання, здебільшого ґрунтується на власних припущеннях або розмірковуваннях, а не знанні матеріалу;
 - 0 балів – не має відповіді.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Згідно Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/148>: за рішенням кафедри для окремих освітніх компонентів, для яких семестровий контроль передбачений у формі екзамену, у разі, якщо заходи поточного контролю дозволяють однозначно визначити рівень набуття передбачених навчальною програмою компетентностей, допускається виставлення підсумкової оцінки за екзамен шляхом пропорційного перерахунку семестрових оцінок у підсумкову оцінку «автоматом» за 100-бальною шкалою, але у цьому разі обов'язковим залишається виконання здобувачем умов допуску до екзамену.

Відповідність рейтингових балів оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску	Не допущено

8. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль (додаток А до силабусу).

Приклад завдання на модульну контрольну роботу, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи ((додаток Б до силабусу).

Можливе зарахування сертифікатів проходження дистанційних чи онлайн курсів за відповідною тематикою у рейтинг здобувача (як пропозиція: Prometheus, Coursera, Дія.Освіта).

Викладення дисципліни може бути переведено у дистанційну форму за відповідних умов згідно розпоряджень університету.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економічної кібернетики, к.е.н., Обелець Тетяною Володимирівною

Ухвалено кафедрою економічної кібернетики (протокол № 18 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06.2024 р.)

ДОДАТОК А

Перелік питань, які виносяться на семестровий контроль

1. Суть і значення національної економіки, її складові та цілі розвитку.
2. Типи національних економік. Критерії розмежування економічних систем.
3. Суб'єкти економічної діяльності в національній економіці. Види економічної діяльності.
4. Особливості трансформації національної економіки в Україні. Етапи її розвитку
5. Основні економічні теорії функціонування національної економіки, їхня сутність.
6. Моделі розвитку національної економіки.
7. Моделі державного регулювання національної економіки.
8. Вплив глобалізації на розвиток національної економіки. Варіанти адаптації національної економіки до глобальних змін
9. Сутність та склад національного багатства.
10. Економічний потенціал національної економіки та його складові. Види потенціалів національної економіки.
11. Структура природно–ресурсного потенціалу України та характеристика окремих його складових.
12. Виробничий потенціал України, його складові та характеристика.
13. Склад і структура трудового потенціалу. Показники розвитку трудового потенціалу.
14. Основні складові та характеристика науково-технічного потенціалу України.
15. Економічний зміст і особливості формування інвестиційного потенціалу. Інтегральний показник інвестиційної привабливості національної економіки.
16. Система основних показників в системі оцінювання результатів функціонування національної економіки
17. Показники кількісної та якісної оцінки функціонування національної економіки та методика їх обчислення.
18. Система національного рахівництва. Методологічні принципи її побудови.
19. Методологія міжнародних зіставлень показників СНР
20. Державне управління економікою: об'єктивна необхідність, суть, цілі та функції.
21. Сутність, завдання та форми державного регулювання економіки.
22. Функції держави у ринковій економіці.
23. Межі та принципи державного регулювання економіки.
24. Інструменти державного регулювання економіки.
25. Методи державного регулювання економіки.
26. Механізм фінансово-бюджетного регулювання економіки
27. Механізм грошово-кредитного регулювання економіки.
28. Механізм цінового регулювання економіки
29. Механізм антиінфляційного регулювання економіки.
30. Механізм грошово-кредитного регулювання економіки.
31. Механізм державного регулювання цін та інфляції.
32. Адміністративні методи регулювання економіки.
33. Механізм державної підтримки підприємницької діяльності.
34. Механізм управління державним сектором економіки.
35. Механізм державного регулювання окремих галузей національної економіки.
36. Механізм реалізації соціальної політики держави.
37. Механізм соціального захисту населення.
38. Розрахунок реальних доходів населення.
39. Методика розрахунку прожиткового мінімуму.
40. Державне регулювання рівня життя населення .
41. Державне регулювання ринку праці.
42. Механізм державного регулювання природоохоронної діяльності.

43. Регіональна економічна політика. Державне регулювання розвитку регіонів
44. Сутність соціально-економічного прогнозування. Система прогнозів.
45. Методи соціально-економічного прогнозування.
46. Організація державного прогнозування в Україні.
47. Суть макроекономічного планування. Види планів.
48. Методологія макроекономічного планування.
49. Організація розроблення та реалізації макроекономічного плану.
50. Програмування національної економіки. Класифікація цільових комплексних програм.
51. Організація розробки Державної програми соціально-економічного розвитку України.

ДОДАТОК Б

Приклад завдання на модульну контрольну роботу, що виконується за методикою домашньої контрольної роботи

Тема 1: Національна економіка: сутність, ознаки, типи та моделі

Теоретичне питання: *Визначте ключові особливості та ключові завдання сучасного етапу розвитку української національної економіки.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте переваги та недоліки олігархічної моделі економіки. Поясніть соціально-економічні наслідки впливу моделі.*

Тема 2: Економічний потенціал національної економіки

Теоретичне питання: *Надайте характеристику складовим елементам економічного потенціалу.*

Аналітичне завдання: *За даними Державної служби статистики України проаналізуйте соціально-демографічний та трудовий потенціал України.*

Тема 3: Економічне зростання та розвиток національної економіки

Теоретичне питання: *Визначте фактори та джерела економічного зростання.*

Аналітичне завдання: *За даними Кабінету Міністрів України визначте та проаналізуйте цілі сталого розвитку України та індикатори їх виконання, відповідно до умов повномасштабної війни.*

Тема 4: Регулювання національної економіки

Теоретичне питання: *Надайте характеристику методам державного регулювання економіки.*

Аналітичне завдання: *Проаналізуйте ефективність використання системи ESOP (Employee Stock Ownership Plan). Охарактеризуйте правові заходи, що можна вжити для розвитку цієї системи в Україні.*

Тема 5: Прогнозування динаміки розвитку та програмування національної економіки

Теоретичне питання: *Поясніть, який порядок розроблення та виконання державних цільових програм.*

Аналітичне завдання: *За даними Міністерства економіки України визначте та проаналізуйте який сценарій покладено в основу прогнозу та проаналізуйте темпи зміни ВВП.*

Тема 6: Методи та моделі прогнозування розвитку національної економіки

Теоретичне питання: *Надайте характеристику методам та моделям прогнозування.*

Аналітичне завдання: *Використайте Методичний інструментарій для прогнозно-аналітичного оцінювання розвитку економіки держави та проаналізуйте середні темпи зростання національної економіки України.*

Тема 7: Роль та напрями аналізу національної економіки

Теоретичне питання: *Визначте ключові завдання аналізу національної економіки.*

Аналітичне завдання: *За даними Державної служби статистики України визначте внесок регіонів України у валовий продукт, роздрібну торгівлю, капітальні інвестиції, обсяг експорту та імпорту та проаналізуйте ці дані. Визначте, які з регіонів України є лідерами соціально-економічного розвитку та чим це пов'язано.*

Тема 8: Методологія аналізу національної економіки

Теоретичне питання: *Поясніть методи аналізу ключових груп проблем, що визначають рівень розвитку національної економіки.*

Аналітичне завдання: *Використайте Закон України «Про державний бюджет» (на поточний рік) та здійсніть аналіз основних показників, що закладені у державний бюджет: видатки, доходи, дефіцит або профіцит, обсяг податкових та неподаткових надходжень. Визначте структуру дохідної частини державного бюджету.*

Тема 9: Аналіз розвитку галузі як економічної системи

Теоретичне питання: *Обґрунтуйте сучасний стан і розвиток галузей промисловості.*

Аналітичне завдання: *За даними Державної служби статистики України проаналізуйте внесок окремих галузей у валову додану вартість.*